

4 Οκτωβρίου 1991

[Α. Ν. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, ΠΙΚΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥ-
ΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, ΚΩΝ-
ΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Εφεσείουςα,

v.

ΑΝΤΩΝΗ ΣΕΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,

Εφεσίβλητου.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8538).

5 Προνομακά διατάγματα — Habeas corpus — Ο αιτητής, που ήταν Κύπριος υπήκοος αλλά ταυτόχρονα και Βρετανός υπήκοος, προφυλακίσθηκε προκειμένου να εκδοθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο για να δικασθεί για ισχυριζόμενη διάπραξη εμπρησμού — Κατά πόσο
(2) στ του Συντάγματος.

10 Συνταγματικό Δίκαιο — Έννοια του όρου "αλλοδαπός" στο άρθρο 11 (2) στ, του Συντάγματος — Κατά πόσο είναι δυνατό πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας να θεωρηθεί αλλοδαπός, διότι είναι ταυτόχρονα πολίτης άλλου κράτους.

15 Έκδοση φυγοδίκων — Ο περί Ευρωπαϊκής Συμβάσεως Εκδόσεως Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος, 1970 (N 95/70) — Κατά πόσο εφαρμόζεται σε ισχυριζόμενα αδικήματα που διαπράχθηκαν πριν από την ημερομηνία κύρωσης της ευρωπαϊκής σύμβασης από την χώρα που ζητεί την έκδοση — Κατά πόσο το άρθρο 12 (4) (5) του Συντάγματος.

Λέξεις και φράσεις — Έννοια της λέξης "αλλοδαπός" στο άρθρο 11 (2) στ του Συντάγματος.

20 Ο αιτητής, που ήταν πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά ταυτόχρονα ήταν και πολίτης του Ηνωμένου Βασιλείου, προφυλακίσθηκε με απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, που εκδόθηκε μετά από διαδικασία με βάση τον περί Ευρωπαϊκής Συμβάσεως Εκδόσεως Φυγοδίκων (Κυρωτικό) Νόμο, 1970 (N 95/70), για να εκδοθεί στην Αγγλία για να δικασθεί για ισχυριζόμενο αδίκημα εμπρησμού που διαπράχθηκε στο Λονδίνο, όπου διέμενε μόνιμα τα τελευταία χρόνια. Ο Αιτητής ισχυρίσθηκε ότι, εφόσον ήταν πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν μπορούσε να θεωρηθεί "αλλοδαπός" με την έννοια του όρου στο άρθρο 11 (2) στ του Συντάγματος ώστε να είναι δυνατή η έκδοσή του σε ξένη χώρα, έστω και αν ήταν ταυτόχρονα πολίτης της χώρας αυτής.
30 Επιπλέον ισχυρίσθηκε ότι δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί ο Ν. 95/70 στην περίπτωση του, διότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε επικυρώσει

την ευρωπαϊκή σύμβαση έκδοσης φυγοδίκων στις 14.2.91, που τέθηκε σε ισχύ στις 14.5.91, ενώ το ισχυριζόμενο αδίκημα είχε διαπραχθεί στις 6.5.89, ότι οι πρόνοιες του άρθρου 9 (5) του Ν. 97/70 ήταν αντίθετες με τις διατάξεις του άρθρου 12 (4) (5) του Συντάγματος, και ότι, ενόψει του ότι το ισχυριζόμενο αδίκημα είχε διαπραχθεί πριν από πολύ χρόνο, θα ήταν άδικο με βάση το άρθρο 10 (3) (β) του Ν. 97/70, να εκδοθεί ο αιτητής για να δικαστεί. 5

Το Επαρχιακό Δικαστήριο είχε απορρίψει τον πρώτο ισχυρισμό του αιτητή; διότι είχε θεωρήσει ότι δεσμευόταν από το περιεχόμενο της απόφασης στην υπόθεση *Χρυσάνθου ν. Αστυνομίας* (1970) 2 Α.Α.Δ. 95. Ο αιτητής ισχυρίσθηκε ότι το σχετικό απόσπασμα της εν λόγω απόφασης ήταν μόνο obiter και δεν αποτελούσε μέρος του ratio decidendi αυτής. 10

Ο πρωτόδικος Δικαστής έκρινε ότι εφόσον ο αιτητής ήταν πολίτης της Δημοκρατίας δεν μπορούσε να συλληφθεί και να τεθεί υπό κράτηση για σκοπούς έκδοσης δυνάμει του άρθρου 11 (2) (στ) του Συντάγματος, το οποίο εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση αλλοδαπών, και εξέδωσε το αιτούμενο διάταγμα habeas corpus. (Η πρωτόδικη απόφαση αναφέρεται στη σελ..... του παρόντος τόμου). Ο Γενικός Εισαγγελέας υπέβαλε έφεση. 20

Αποφασίσθηκε ότι:

(α) Η χρήση στο άρθρο 11.2 (στ) του Συντάγματος της λέξης "αλλοδαπού" αντί της λέξης "ατόμου", που χρησιμοποιείται στο άρθρο 5 (1) (στ) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατεδείκνυε ότι μόνο αλλοδαπός μπορεί να συλληφθεί για σκοπούς έκδοσης. 25

(β) Το γεγονός ότι ο εφεσίβλητος ήταν ταυτόχρονα κάτοχος και άλλης ιθαγένειας δεν αλλοίωνε την θέση του μέσα στη συνταγματική και νομική τάξη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η έφεση απορρίφθηκε. 30

Per Curiam: Με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 5 (1) (δ) του Ποινικού Κώδικα είναι δυνατή η εκδίκαση του εφεσίβλητου στην Κύπρο για το ισχυριζόμενο αδίκημα του εμπρησμού. Σε τέτοια περίπτωση η εκδίκαση θα γίνει από Δικαστήριο που θα καθορίσει το Ανώτατο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 6(1) του Ποινικού Κώδικα. (Και τα δύο πιο πάνω άρθρα εισήχθησαν στη νομοθεσία με τον Ν. 3/62). 35

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Attorney-General of the Republic v. Afamis, 1 R.S.C.C. 121

Chrysanthou v. The Police (1970) 2 C.L.R. 95. 40

Έφεση.

Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατά της απόφασης Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου Κύπρου (Αρτεμίδης, Δ.) που δόθηκε στις 13 Σεπτεμβρίου, 1991 (Αρ. Αίτησης 118/91) με την οποία εκδόθηκε διάταγμα Habeas Corpus για την απόλυση του αιτητή από την σε προφυλάκιση κράτηση του εν αναμονή της έκδοσης του στην Αγγλία.

10 Μ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με Ε. Λοϊζίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον εφεσεύοντα.

Α. Κληρίδης και Α. Δημητρίου, για τον εφεσίβλητο.

15 Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π. ανάγνωσε την απόφαση του Δικαστηρίου. Τα γεγονότα της υποθέσεως φαίνονται στην πρωτόδικη απόφαση, στην οποία αναφέρεται ότι στο σύνολό τους είναι παραδεχτά και ότι ο αιτητής, ο εφεσίβλητος σήμερα, είναι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας και ταυτόχρονα του Ηνωμένου Βασιλείου. Κατά τον ισχυρισμό των Αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου, αυτός διέπραξε 20 αδίκημα εμπρησμού στη χώρα αυτή όπου διέμενε τα τελευταία χρόνια. Απέφυγε τη σύλληψη και κατέφυγε στην Κύπρο.

25 Στις 14 Ιουνίου 1991 μετά από εξουσιοδότηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και δια του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, άρχισε η διαδικασία εκδόσεως του στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ακολούθησε στις 26 Ιουνίου 1991, η δικαστική εξέταση της αιτήσεως ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, η οποία και συμπληρώθηκε με την απαγγελία της ετυμηγορίας του στις 19 Αυγούστου 30 1991. Το αίτημα για την έκδοσή του εφεσίβλητου στο Ηνωμένο Βασίλειο, έγινε αποδεχτό και διατάχθηκε η προφυλάκιση του. Το Δικαστήριο, συμμορφούμενο με τις διατάξεις του άρθρου 10(1) του περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου του 1970 (Νόμος αρ. 97 του 1970) πληροφόρησε τον αιτητή 35 για το δικαίωμα του να υποβάλει αίτηση για την έκδο-

ση διατάγματος Habeas Corpus, το οποίο και άσκησε με αίτηση του που ακούστηκε από Δικαστή του Δικαστηρίου τούτου, εναντίον της απόφασης του οποίου καταχωρήθηκε η παρούσα έφεση.

Αφού ακούσαμε τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν και από τις δύο πλευρές έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, μια και ο εφεσίβλητος είναι Κύπριος υπήκοος, προστατεύεται σχετικά από τη διαδικασία εκδόσεως από το Άρθρο 11.2(στ) του Συντάγματος, το οποίο επιτρέπει τη σύλληψη για σκοπούς εκδόσεως μόνο αλλοδαπών. Κατά την κρίση μας η κατοχή από ένα Κύπριο πολίτη άλλης ή άλλων ιθαγενειών δεν αλλοιώνει τη θέση του μέσα στη συνταγματική και νομική τάξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η θέση αυτή εκφράζεται με την προσέγγιση του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Attorney General of the Republic v. Afamis* 1 R.S.C.C. 121, στην οποία αποφασίστηκε ότι η χρήση της λέξεως "αλλοδαπός", στο Άρθρο 11.2 (στ) του Συντάγματος αντί της λέξεως "ατόμου", που χρησιμοποιείται στο Άρθρο 5(1)(στ) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 1950 που κυρώθηκε με το Νόμο Αρ. 39 του 1962, αποσκοπούσε στον περιορισμό της εξουσίας στη σύλληψη ή κράτηση "αλλοδαπού", με το αναπόφευκτο αποτέλεσμα η έκδοση να περιορίζεται μόνο στους αλλοδαπούς. Παραπομπή έγινε επίσης στο Άρθρο 33.2 του Συντάγματος σχετικά με το θέμα της ερμηνείας όρων και διατάξεων που προβλέπει ότι αυτοί πρέπει να ερμηνεύονται στενά και να μη εφαρμόζονται για οποιοδήποτε σκοπό διάφορο εκείνου για τον οποίο θεσπίστηκαν.

Σε ότι αφορά το θέμα της δυνατότητας εκδικάσεως του εφεσίβλητου στην Κύπρο σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, όπως τροποποιήθηκε από τον περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικό) Νόμο του 1962 (Νόμος αρ. 3 του 1962), το Δικαστήριο τούτο θα ήθελε να παρατηρήσει ότι τούτο είναι δυνατό διότι ένας Κύπριος υπήκοος ο οποίος διεκδικεί και απολαμβάνει ως κάτοχος της Κυπριακής ιθαγενείας τα δικαιώματα τα οποία του παρέχει το Σύνταγμα, υπόκειται ταυτόχρονα

και στις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα τα οποία το Σύ-
νταγμα και η Κυπριακή Νομοθεσία επιβάλλουν στους πο-
λίτες της. Οι διατάξεις του άρθρου 5(1)(δ) του Ποινικού
Κώδικα είναι σαφείς. Τούτο μεταξύ άλλων προβλέπει:

5 "5. (1) Ο Ποινικός Κώδιξ και οιοσδήποτε άλλος
Νόμος συνιστών αδίκημα εφαρμόζονται επί πάντων
των αδικημάτων άτινα διεπράχθησαν-

(α) - (γ) -----

10 (δ) εις οιανδήποτε ξένην χώραν υπό πολίτου της Δη-
μοκρατίας, εάν το αδίκημα τιμωρήται εν τη Δημοκρα-
τία δια θανάτου ή φυλακίσεως υπερβαινούσης τα δύο
έτη και η πράξις ή παράλειψις η συνιστώσα το αδίκημα
είναι επίσης αξιόποινος κατά τον νόμον της χώραν
ένθα τούτο διεπράχθη:

15 Νοείται ότι εάν εν σχέσει προς πράξιν ή παράλειψιν
συνιστώσαν το αδίκημα ή ποινή του θανάτου δεν προ-
βλέπεται υπό του νόμου της χώρας ένθα η πράξις ή πα-
ράλειψις εγένετο, ενώ η ποινή του θανάτου προβλέπε-
ται εν τη Δημοκρατία, η τοιαύτη ποινή δεν θα
20 επιβάλληται εν τη Δημοκρατία αλλ' ο τοιούτος πολίτης
θα υπόκηται εις οιανδήποτε άλλην ποινήν μέχρι ποινής
φυλακίσεως δια βίου, ή

(ε) -----."

25 'Όσον αφορά τη δικαιοδοσία των Δικαστηρίων να εκ-
δικάσουν τέτοιες υποθέσεις, έγινε τροποποίηση με τον
ίδιο τροποποιητικό Νόμο 3 του 1962, με την αντικατάστα-
ση του άρθρου 6 του Κώδικα με το πιο κάτω νέο άρθρο 6,
το οποίο προβλέπει:

30 "6. (1) Αδίκημα διαπραχθέν εν ξένη χώρα δια την
οποίαν θα έχη εφαρμογήν ο Ποινικός Κώδιξ ή οιοσδή-
ποτε άλλος Νόμος της Δημοκρατίας δυνάμει του άρ-
θρου 5, θα εκδικάζεται υπό τοιούτου αρμοδίου Δικα-
στηρίου, ως δύναται να καθορίση το Ανώτατον

Δικαστήριο, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 159 του Συντάγματος,

(2) Δια τους σκοπούς του παρόντος άρθρου "ξένη χώρα έχει την σημασίαν την αποδιδομένην εις την τοιαύτην έκφρασιν υπό του εδαφίου (3) του άρθρου 5." 5

Είναι φανερό από τα πιο πάνω ότι όταν οι διατάξεις του Ποινικού Κώδικα και οποιουδήποτε άλλου Νόμου εφαρμόζονται σε αδικήματα που διαπράχθηκαν σε οποιαδήποτε ξένη χώρα, όπως προβλέπει η παράγραφος (δ) του άρθρου 5(1) πιο πάνω, δίδεται με το άρθρο 6, αρμοδιότητα στο Ανώτατο Δικαστήριο να καθορίζει το Δικαστήριο που θα εκδικάζει τα τέτοια αδικήματα. 10

Θα ήταν χρήσιμο αν σε συσχετισμό με τις πιο πάνω διατάξεις εγίνετο αναφορά και στο άρθρο 20(1)(ε) του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960, όπως τροποποιήθηκε, στο οποίο προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι: 15

" - - - - έκαστον Κακουργιοδικείον θα έχη δικαιοδοσίαν να δικάξη όλα τα αδικήματα τα τιμωρούμενα υπό του Ποινικού Κώδικος ή οιουδήποτε άλλου νόμου, τα οποία διεπράχθησαν 20

(ε) εις τοιαύτα άλλα μέρη και υπό τοιαύτας περιστάσεις δι' ας δυνατόν να γίνει πρόβλεψις δια Νόμου."

Ο πρωτόδικος Δικαστής ανέλυσε την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Alkiviades Chrysanthou v. The Police* (1970) 2 C.L.R. 95. Δεν παρίσταται όμως ανάγκη να κρίνουμε αν οι παρατηρήσεις του Εφετείου που εκδίκασε την υπόθεση *Chrysanthou* πιο πάνω, σχετικά με τη δυνατότητα δηλαδή εκδίκασης Κυπρίου που διέπραξε αδίκημα στο εξωτερικό και που έχει και άλλη ιθαγένεια εκτός της Κυπριακής αποτελούσε μέρος του *ratio decidendi* ή *obiter dicta*. Αρκεί να αναφερθούμε στη σχετική παράγραφο της αποφάσεως στην οποία 25 30

το ίδιο το Εφετείο εξέφρασε κάποιες επιφυλάξεις ως προς την προσέγγιση του λέγοντας ενδεικτικά "as at present advised" και ότι το όλο θέμα δεν είχε συζητηθεί πλήρως ενώπιον του.

- 5 Έχουμε εκφράσει την πιο πάνω γνώμη γιατί πιστεύουμε ότι το όλο θέμα είναι βασικό για την άσκηση αρμοδιότητας από τα Ποινικά Δικαστήρια της Κύπρου με βάση τα Άρθρα 5 και 6 του Ποινικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκαν από το Νόμο αρ. 3 του 1962 και γιατί κρίνουμε πως
- 10 είναι ένα σημαντικό θέμα πάνω στο οποίο η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου όφειλε να εκφράσει τη δική της προσέγγιση.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση απορρίπτεται και διατάσσεται η απελευθέρωση του εφεσίβλητου.

Η έφεση απορρίπτεται.